

Una col·lecció de Reptils i Amfibis, exemplars de que's parla en la Nota Herpetològica, publicada en el BUTLLETÍ de Gener; del R. P. Barnola, S. J.: Dos exemplars de margues de diferenta mena; de D. Joaquim Folch: Un bidó de líquid conservador per a les atencions del Museu.

S'acordà comunicar a tots les gracies i no havent-hi altra cosa de que tractar el Sr. President aixeca la sessió a la una de la tarda.

En Llorenç Tomàs

(A. C. S.)

Quan menys era d'esperar, una desgràcia immensa ha planat damunt l'INSTITUCIÓ amb la sobtada mort del distingit company, l'advocat mineralogista que amb tant d'interès i perseverància col·laborava en les nostres tasques institucionals.

D'ençà que l'inoblidable Mossèn Font i Sagué, arrebatat també prematurament a les esperances de la Patria i al afecte dels seus amics, el presentà a l'INSTITUCIÓ, se distingí per sa assiduitat al treball en el BUTLLETÍ i en les sessions, demostrant a tothora un amor per l'INSTITUCIÓ que no posposà jamai a sos particulars interessos, ans al contrari, varies vegades els sacrificà de bon grat en ares de la dignitat i de l'existència de la nostra corporació.

Tots recordem aquella època difícil de la nostra existència corporativa en que una dolorosa *amputació* es portà a terme. Cridat en

Tomàs a la Presidència, actuà enèrgicament i contribuí a conjurar la crisi que's presentava amb símptomes alarmants.

Home de sòlida educació i de caràcter ferm, inflexible en lo que creia qüestió de principis, però de caràcter bondadós, era molt amic dels seus amics, rara qualitat, malhauradament, en nostra terra!.....

Advocat distingit amb excepcionals dots per a sa carrera, passa més tard a ocupar un càrrec en el Jutjat Municipal de la Llotja d'aquesta Ciutat, la suplència de la Secretaria que desempeñà amb lloable zel i honradesa i que li proporcionà l'ocasió de tractar als humils i de conèixer d'aprop l'espantosa misèria que s'amaga en les grans capitals. Amb caritat desinteressada treballava per a remeiar-la, brillant sa activitat en l'Obra de Matrimonis de les Conferències de Sant Vicents de Paul... ¡Quantes famílies li devien la dignificació i estabilitat de la seva llar!

Home laboriós, estudià per plaer la Història Natural, dedicant-se en la Geologia, Mineralogia i Paleontologia. Essent deixeble dels Drs. Almera i Font i Sagué, prompte esdevingué l'amic i company d'aquest darrer, que'l tenia en gran predicament i alt concepte, fins al punt que'l feu son substitut en la càtedra de Geologia dels Estudis Universitaris Catalans que Mossèn Font explicava al Centre Excursionista, i com a tal substitut desempeñà amb gran competència la indicada càtedra el darrer any de la vida del mestre malaurat.

Desde aleshores sa activitat com a naturalista s'anà concretant a la Mineralogia, en quals coneixements feu grans avenços, distingint-se particularment en les diagnosis i anàlisis dels minerals i roques. Dotat d'esperit de prosselitisme, prompte feu deixebles; excursionista infatigable recorregué molts indrets de nostra terra, formant molt remarcables col·leccions.

Quan se creà la Junta Municipal de Ciències Naturals sots els auspicis de Mossèn Font i Sagué i D. Lluís Duràn i Ventosa, a qui tant deu agrair la nostra INSTITUCIÓ, fou encarregat de recullir i portar a terme la col·lecció petrogràfica única en son gènere en nostre país, que es admiració de propis i estranys en aquest Parc Municipal, i que sols a costa de paciència, energia i fatigues sens compte portà a terme.

Encara que tota la terra catalana fou camp de ses fructíferes expedicions, demostrà una especial predilecció per les encontrades del Montseny, Guillerfies i Montnegre, tant interessants baix tots conceptes. Darrerament estava dedicat de plè al estudi de la Petrografia, afanyant-se amb veritable dalit al estudi de les arcaiques bases del terrer de nostra Patria.

Fou admès soci numerari de l'INSTITUCIÓ en 4 de Novembre de 1906; l'any 1907 entrà com a vocal en el Concell Directiu, essent nomenat Bibliotecari en Desembre del mateix any, càrrec que desempeñà amb lloable zel, contribuint a la reorganització de la Biblioteca fins amb son treball material, ja que son obra de ses mans gran part de les instal·lacions d'aquella, desempeñant el càrrec fins al 1910 en que renuncià, essent el·legit Vis-President, fins que en 7 de Desembre de 1911 i per aclamació, fou elevat a la Presidència quedant en la següent renovació de càrrecs o sia en Desembre de 1912, nomenat altra volta Vis-President, i Bibliotecari en 1913, essent reel·legit en 5 de Desembre prop-passat.

En l'any 1912 rebé l'encarreg de la Excma. Diputació del arreglo en l'Universitat Industrial, de la col·lecció petrogràfica i demés material recullit pel Dr. Almera per a la formació del seu cèlebre mapa geològic, en qual tasca esmersaba desde aleshores bona part del temps; en 1913 fou elegit per les societats científiques individu de la Junta Municipal de Ciències Naturals.

Frúits del seu estudi són una serie de treballs que publicà en lo Butlletí i qual llista segueix, i la seva obra capdal inèdita pro que sortosament aviat se publicarà, *Mineralogia de Catalunya*.

L'any passat, quan l'epidèmia tífica s'ensenyorí de nostra Ciutat portant el dol a nombroses families, caigué també malalt en Tomàs i fou sens dubte aquella malaltia la que determinà el recruament de una malaltia de cor que se l'inicià anys enrera i que ara, en plena joventut, l'ha portat sobtadament a la tomba.

Descansi en pau el malhaurat company, i Déu vulgui acullir en son sí al que tants de mèrits tenia per tots conceptes contrets!

L'INSTITUCIÓ al testimoniar a la distingida dama donya Antonia Socías, que fou esposa de nostre plorat company, la seguritat del seu profund respecte, s'uneix de tot cor a son dolor.

TREBALLS D'EN LLORENÇ TOMÁS

Estudis Mineralògics i petrogràfics

- «L'*Anhidrita*». —Butll. I. C. d'H. N., Novembre-Desembre, 1906.
- «Recull de Minerals». —Excursió a Orsavinyà. —(Cita 16 espècies recollides; notables *Bornita*, *Melanita* i *Polibasita* de Conflent, no citada a Catalunya). Butll. I. C. d'H. N., Febrer-Mars, 1907.
- «Excursió a Rosas, Cadaqués i Cap de Creus». —(Explica l'erosió pel Eolisme, cita la troballa d'exemplars de *turmalina* de 10 cm. de diàmetre). —Butll. I. C. d'H. N. Maig-Juny, 1907.
- «Nota geològica sobre Gualba». —(Fa un estudi de la *caliça estratigràfica*; de la moraina de la gelera del Montseny, originada en el plà de Santa Fè; recullí entre altres minerals: *epidota*, *marcasita*, *serpentina*, *esteatita*, *mispikel*, *pirrotina*, *sericita*, *dolomita*, *carniola*). —Butll. I. C. d'H. N. Maig, 1908.
- «Trovalla de la *analcima* a Sant Feliu de Pallarols». —Espècie no citada de Catalunya. Butll. —I. C. d'H. N. Maig, 1909.
- «Sobre la formació de l'*anhidrita*». Butll. I. C. d'H. N. Maig-Juny, 1909.
- «Un *basalt* amb *hornblenda* de la regió basàltica de la Província de Girona». —(Fa una mica d'història sobre els jaciments, i la troballa a sant Feliu de Buxalleu, rectificanc els datos aduits en «Formaciones volcánicas de la provincia de Gerona», por Calderón, Cazorro y Fernández Navarro, relatiu a la *Limburgita*). —Butll. I. C. d'H. N. Novembre-Desembre, 1909.
- «Nou mineral per a Catalunya. *Nontronita*». —(Descriu el procés seguit en l'anàlisi de dit mineral, comunicat pel consoci senyor Folch, trovat a Santa Creu d'Olorde, nou per a Catalunya). —Butll. I. C. d'H. N. Juny, 1902.
- «Moviment de nostres costes, com de balança qual centre d'apoiament fos el Montjuich». —Butll. I. C. d'H. N. Octubre., 1912.
- «L'*alofana* a Catalunya». —Butll. I. C. d'H. N. Desembre, 1912.
- «Les sals de *potassi* de Suria. La *Almeraita*, esp. nova?». —(Anàlisi d'unes mostres dels minerals de Suria, on s'hi troba un complex nou, que proposa es denomini amb el nom de son mestre en Mineralogia i Geologia, Dr. Almera; treball fet amb la col·la-

- boració del soci Sr Folch).—Butll. I. C. d'H. N. Gener, 1914.
 «La *tridimita*».—(Mineral raro, descobert en un pòrfit, cosa no ordinària en roca eruptiva. Mostra una microfotografia).—Butll. I. C. d'H. N. Abril, 1914.
 «Nota mineralògica. La *Celestina*».—Butll. I. C. d'H. N. Novembre, 1915, pàg. 146.

Estudis malacològics

- «Contribució a la Fauna malacològica de Catalunya.»—(Afegeix la *Jantina pallida*, no inclosa en catàlegs anteriors).—Butll. I. C. d'H. N. Maig-Juny, 1907.
 «Excurssió a Rosas, Cadaqués i Cap de Creus.»—(Cita 47 moluscs recollits en els dos jorns que durà l'excurssió).—Butll. I. C. d'H. N. Novembre, 1907.
 «Moluscs marins de Catalunya.»—(Recull d'especies; en cita 225).—Butll. I. C. d'H. N. de Febrer, 1909.
 «Moluscs marins de Catalunya.»—(Continuació; 369 especies).—Butll. I. C. d'H. N. Març, 1909.
 «Moluscs marins de Catalunya.»—(Acabament; 62 especies).—Butll. I. C. d'H. N. Abril, 1909.
 «L'*Hélix vindobonensis* a Capellades.»—Comunicació en nostre Butlletí d'Abril, 1911.
 «Nota malacològica.»—(Cita especies rares: *Patula Bofiliana* Fagot, *Hélix Penchinati* Bourg, *Pupa megacheilos* Jan).—Butll. I. C. d'H. N. Juny, 1912.
 «Nota malacològica.»—(*Hélix nemoralis* L., *austriaca* Muhl. i *subaustriaca*, Bourg., amb un gravat).—Butll. I. C. d'H. N. Maig, 1913.
 «Nota malacològica.»—(Resposta a M. Caziot sobre l'*Hélix austriaca*).—Butll. I. C. d'H. N. Juny, 1914.

-
- «Algunes observacions sobre un treball del Dr. Pardillo, publicat en els «Arxius» del Institut de Ciències.»—Model de crítica fina i justa reivindicació.—Butll. I. C. d'H. N. Octubre, 1914, pàg. 130.